

Zlatý roh

ZPRAVODAJ OBCE STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

LEDEN 1998

ČÍSLO 1

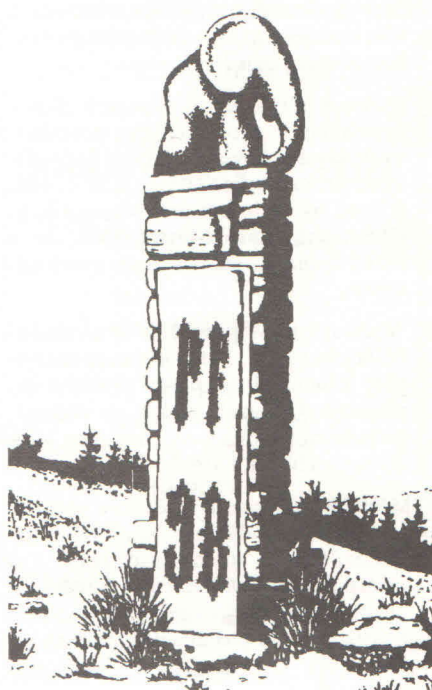
2 Kč

Ze zasedání obecního zastupitelstva 27.11.97

- 1) Starosta obce informoval zastupitelstvo o tom, že požadovaná oprava silnice v Chrasticích byla provedena. Zábradlí na schodech v Křížkové ulici bude osazeno do 31.12.1997. Na rozestavěných schodech vedle mateřské školy bude umístěna tabulka "V zimě neudržováno".
- 2) Obecní zastupitelstvo schválilo záměr obce prodat pozemek parc. č. 1603/1 v k. ú. Chrstice. Dále schválilo záměr obce provést směnu pozemků v k. ú. Staré Město. Z majetku obce převést pozemek parc. č. 3529 o výměře 272 m² a do majetku obce převést části stavebních pozemků v areálu obecní ČOV parc. č. 946, 947, 948, 949 a 950 o stejné výměře.
- 3) Obecní zastupitelstvo schválilo účetní uzávěrku hospodaření obce za rok 1996.
- 4) Obecní zastupitelstvo zvolilo ing. Milenu Mikundovou, paní Věru Rygarovou a pana Antonína Černého přísedícími Okresního soudu v Šumperku na období let 1998 - 2002.
- 5) OZ schválilo rozpočtové provizorium na rok 1998 do doby, než bude schválen rozpočet. Předpoklad je po získání směrných čísel z OkÚ Šumperk t. j. v měsíci únoru.
- 6) Obecní zastupitelstvo schválilo obecně závaznou vyhlášku č. 11 o vytvoření a použití fondu obce v rámci Programu poskytování státních půjček na opravy bytového fondu pro rok 1997 určeného pro obce postižené záplavami a o postupu poskytování úvěrů vlastníkům obytných budov a bytů postižených živelnou pohromou - záplavou, kdy obec poskytne vlastníkům úvěry do maximální výše 30.000,- Kč s úrokovou sazbou 3 % a s lhůtou splatnosti 8 let.
- 7) Po diskuzi a osvětlení problematiky zřídilo OZ dnem 1.1.1998 podle ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství Základní školu ve Starém Městě jako samostatnou příspěvkovou organizaci.
- 8) Ing. Ladislav Trčka přednesl podrobnou zprávu o postupu prací na likvidaci následků povodní v obci a v jejích místních částech. Zvláštní pozornost věnoval výstavbě nového mostu v Nádražní ulici.
- 9) Starosta obce hovořil o využitelnosti vlakového spoje ve 22.24 hodin z Hanušovic do Starého Města. Uvedený spoj hradí ze svých prostředků obec. V roce 1997 zaplatilo Staré Město Českým drahám za tento vlak 90 tisíc korun. Do 5.12.1997 musí být dodány podklady pro sestavení nového jízdního řádu. Obec by měla mít zájem, aby byl tento spoj v jízdním řádu uveden, aby ho mohli využívat i návštěvníci příjezdící do Starého Města. Zastupitelé schválili uvolnění částky ve výši cca 90 tis. korun na úhradu vlakového spojení v roce 1998.
- 10) U řady obecních domů navržených k prodeji nejsou v pořádku potřebné doklady (chybí kolaudační rozhodnutí, domy stojí na cizích pozemcích). Na domy, u kterých podklady existují, bylo u soudního znalce objednáno vypracování předběžných znaleckých posudků, aby mohla být stanovena orientační cena domů a bytů pro jednání s občany. Protože od 1.1.1998 je v platnosti nový zákon o oceňování majetku, bylo se znalcem dohodnuto vypracování posudků až podle tohoto zákona. Ing. Karel Matěj navrhl zadat narovnání majetkoprávních vztahů externí osobě.
- 11) Kulturní dům v Kunčicích byl pronajat panu Petru Konrádovi, který chce do začátku zimní sezony zahájit provoz. Pan Konrád provede potřebné opravy, po vyčíslení nákladů bude vyvoláno další jednání o náhradě škod.

Z OBSAHU

- Ze zasedání obecní rady
- Co bude dál s areálem Moravolenu?
- Pohledy do minulosti
- Hladina řek bude měřena ultrazvukem
- Sběr odpadu
- Upozornění občanům
- Společenská kronika
- Nový zákon o odpadech
- Sídliště Květná musí počkat
- Opět ke stánkovému prodeji
- Základní škola ve Starém Městě
- Kdo má rád hudbu, dlouho žije
- Pohraniční obce se bojí izolace
- Kino Staré Město pod Sněžníkem

- 12) V diskuzi byl kritizován současný stav komunikace a provoz na silnici Staré Město - Hanušovice. Starosta obce informoval členy OZ o průběhu poslední porady starostů, kde byla firma Silnice Šumperk hodnocena přednostou OkÚ i vedoucím referátu dopravy jako nejhorší, která v regionu pracuje. Protože tato firma vyhrála výběrové řízení vyhlášené okresním úřadem, přísluší řešení problémů spojených s opravou silnice okresnímu úřadu.
- 13) Ve spolupráci pana Bohuslava Pařízka, pana Linharta Haltmara a starosty obce bude dovybavena potřebnými přístroji meteorologická stanice ve Starém Městě.
- 14) Obec bude vykonávat zimní údržbu na komunikacích ve Starém Městě, zimní údržbu obecních cest v Chrásticích a ve Stříbrnicích bude zajišťovat a. s. Ligna.
- 15) Předseda dopravní komise svolá jednání k posouzení dopravního značení v obci.
- 16) Prohlubování koryta řeky Krupé od Starého Města směrem po proudu zajišťuje Povodí Moravy Šumperk. Na odstranění povodňových škod má organizace pět let, na toto období jsou rozděleny i potřebné finanční prostředky.

Ze zasedání obecní rady ze dne 1. 12. 97

- 1) Obecní rada rozhodla o tom, že obec bude v obecních lesích hospodařit sama, obecní lesy se prozatím pronajímat nebudou. Dále bylo rozhodnuto jmenovat pana Josefa Poulika do funkce obecního hajného a uzavřít s ním smlouvu o dílo. Odpovědnou osobou zůstává pan Jiří Kamp.
- 2) Správa a údržba silnic Šumperk žádá v souvislosti s odstraňováním povodňových škod o povolení kácení jednotlivých stromů kolem silnice II. tř. č. 446. Kácení by mělo být provedeno v k. ú. Chrástice, Staré Město, Kunčice a Nová Seninka. Obecní rada nemá námitek.
- 3) Vedoucí kina požádala o uvolnění částky ve výši 11.000,- korun na zakoupení xenonové lampy do promítacího přístroje. OR vzala žádost na vědomí, požadovaná suma bude zařazena ještě do rozpočtu roku 1997.
- 4) Městská knihovna Hanušovice požádala o sepsání dodatku ke smlouvě o zabezpečení knihovnických a informačních služeb a o stanovení finančního příspěvku obce na nákup knihovnických fondů pro místní knihovnu na rok 1998. Obecní rada rozhodla pro

tyto účely uvolnit částku v celkové výši 40.000,- Kč. V dodatku smlouvy OR vyslovila požadavek, aby vedoucí knihovny při výběru nakupovaných knih spolupracovala s knihovníkem ze Starého Města.

- 5) OR rozhodla o zrušení přestupkové komise. Přestupkovou agendu povede v rámci náplně své práce pracovnice obecního úřadu paní Jana Karabcová.
- 6) Obecní rada uvažuje o zřízení informačního střediska v přízemí radnice s tím, že tuto činnost bude provozovat fyzická osoba. Je nutné předložit návrh pracovní náplně, požadavek na potřebné finanční dotace z rozpočtu obce pro rok 1998 a návrh smlouvy o nájmu nebytových prostor.
- 7) Starosta obce informoval členy OR o řešení problematiky při provozování centrální kotelny v areálu Moravolenu.
- 8) Referát regionálního rozvoje OkÚ v Šumperku nabízí zařazení programu rozvoje obce do V. vydání celostátního nabídkového katalogu municipálních a regionálních rozvojových programů.
- 9) Obecní úřad písemně požádal všechna rekreační zařízení ze Starého Města a okolí o dodání svých propagačních materiálů. Tyto budou prostřednictvím referátu regionálního rozvoje OkÚ v Šumperku doručeny na výstavu turistických možností REGIONTOUR 98, konanou ve dnech 8. - 11. ledna 1998 v Brně.
- 10) Obecní úřad obdržel od přípravného výboru "Koalice za záchranu železnic" prohlášení, upozorňující na kritickou situaci stávající železniční síť, a žádá o vyjádření k tomuto problému. Obecní rada se ztotožňuje s prohlášením a rozhodla o zaslání jeho kopií s doprovodným dopisem organizacím, které využívají železniční síť, t.j. Hanušovická lesní a. s., Grafitové doly s. r. o., PRO-BIO, Ligna a. s., spol. Královce.
- 11) Okresní úřad v Šumperku informoval o vyhlášení třetího kola mimořádného grantového programu "SOS - Povodeň".
- 12) Obecní úřad obdržel od nadace "Člověk v tísni" dotazník, který je impulzem k realizaci druhé fáze pomoci povodněmi postiženým oblastem, nazvané "Obec obci, člověk člověku".
- 13) Na fond obce v rámci Programu poskytování státních půjček na opravy bytového fondu bylo poukázáno 400.000,- korun.
- 14) Ve středu 3.12.1997 se ve večerních hodinách uskutečnila na radnici schůzka starosty obce s místními obchodníky za účelem projednání problematiky stánkového prodeje ve Starém Městě.

- 15) Obecní rada žádá velitele místních hasičů o udržování hasičského vozidla v neustále provozuschopném stavu.

- 16) Protože v roce 1998 budou opět vypsány dotační tituly na některé akce investičního charakteru a ministerstvo pro místní rozvoj již zpracovalo zásady pro účelové dotace v rámci Programu obnovy venkova, je třeba do rozpočtu na rok 1998 zařadit přípravu některých z vyjmenovaných akcí:

Studie: půdní nástavby na 51 b. j. v sídlišti Budovatelů, severní strana náměstí, plavecký bazén, regionální cyklostezky.

Projekty: dům č. 70 na náměstí (prodejní prostory, pasáž, fasáda), půdní nástavby na č. 356 a 357 v Jesenické ulici, napojení 51 b. j. na teplovod, veřejné osvětlení náměstí, vodní nádrže a rybníky (alespoň jedna lokalita), radnice (informační středisko, muzeum), Nádražní ulice od Šenku po nový most a křižovatka s ul. Fučíkovou, parkoviště ve Stříbrnicích a Velkém Vrbně, dětské hřiště na Květné, chodníky v ul. Jesenické, Horní a Bezručově, vodovod v Nové Senince, sklad u garáží Grafitových dolů.

Realizace: rozvody kabelové televize společně s telefony na Květné, oprava komunikace v Chrásticích a Hynčicích, oprava mostu u Spartaku v Hynčicích, hraniční přechod pro osobní automobily přes Kladské sedlo, oprava kapličky nad Stříbrnicemi, infokanal na TKR, zapojení televizní stanice PRIMA, další etapa kanalizace, ve spolupráci se stavebním úřadem řešit dům č. 105 ve Školní ulici.

- 17) Starosta obce seznámil členy obecní rady s platbami za dopravní obslužnost.

Ze zasedání obecní rady dne 15. 12. 97

- 1) Vedoucí volejbalového oddílu žákyň pan Jaroslav Brachtl žádá o příspěvek na činnost oddílu, který reprezentuje obec na turnajích po celé severní Moravě. Obecní rada schvaluje částku ve výši 2.500,- Kč na zakoupení dresů pro 10 hráček.
- 2) Ing. Vlastimil Hanuš žádá za TJ MEZ Mohelnice o převod (prodej) pozemku parc. č. 67 o výměře 622 m² u ubytovny Spartak v Hynčicích. Žádost bude předložena ke schválení zastupitelstvu. Obecní rada navrhuje v případě prodeje cenu 100,- Kč/m².
- 3) Základní škola ve Starém Městě žádá o prominutí poplatku za pronájem kulturního domu na Mikulášskou akci uskutečněnou dne 5.12.1997. OR

souhlasí, částka 1.000,- korun bude použita na nákup hraček pro děti z mateřské školy.

- 4) Technické služby Jeseník písemně oznámily nové ceny za svoz tuhého komunálního odpadu. Obecní úřad upozornil občany, že se od 1.1.1998 zvýšila jednorázová i čtvrtletní platba za vývoz popelnic. Je též nutné odpovědně třídit separovaný odpad, protože počínaje 1. lednem bude obec platit i za jeho vývoz.
- 5) Zástupce starosty města Šumperka pan Zdeněk Zeržán žádá z důvodu zřízení psího útulku v Rapotíně naši obec o zapojení do tohoto projektu, a zároveň o finanční příspěvek ve výši 10,- Kč na obyvatele (celkem tedy asi 21 tis. korun). Obecní rada navrhuje zařadit tuto částku do rozpočtu roku 1998.
- 6) Starosta obce předložil členům OR kopie žádosti nájemníků ze sídliště Budovatelů č.p. 401, 402, 403 a 404 o zakoupení digitálního přijímače pro televizní stanici Prima. Obecní rada navrhla zařadit do rozpočtu roku 1998 částku 50.000,- korun, a až bude příslušné zařízení v této ceně k dispozici, bude zakoupeno a instalováno.
- 7) Obecní rada projednala návrh na odprodej kotelny v provozu Moravolenu, respektive celého závodu ve Starém Městě. Za kotel s fluidním spalováním by musela obec zaplatit další milion korun nad navrženou cenu. K této problematice se seje obecní zastupitelstvo na mimořádném jednání ve čtvrtek 18.12.1997 v 16 hodin na radnici. Pozván bude dále ředitel Moravolenu Šumperk ing. Huf, ředitel závodu Staré Město ing. Fulla, ing. Panský a ing. Trčka. Obecní rada po diskuzi jednomyslně odsouhlasila realizaci koupe celého areálu.
- 8) Starosta obce seznámil členy OR s daňovou výtěžností za rok 1997.
- 9) Starosta informoval obecní radu o podepsání smlouvy na čerpání návratné finanční výpomoci podle Programu poskytování státních půjček na opravu bytového fondu. Obec obdržela pro tyto účely 400 tis. korun.
- 10) Firma Recycling park Šumperk předložila výsledky sběru nebezpečného odpadu z 22.11.1997.
- 11) Regionální agentura pro rozvoj střední Moravy informovala o fondu malých infrastrukturních projektů - program rekonstrukce pro zaplavené území.
- 12) Byla zadána výroba osmi dvojskříněk do budoucí hasičské zbrojnice.
- 13) Ministerstvo vnitra ČR zastoupené ing. Josefem Čápem žádá o pomoc při řešení problému ubytování Romů, kterým nebyl v zahraničí udělen azyl.

CO BUDE DÁL S AREÁLEM MORAVOLENU?

Ve čtvrtek 18.12.1997 se na staroměstské radnici sešli zastupitelé obce s dalšími pozvanými, aby řešili příští osud areálu Moravolenu ve Starém Městě.

Ředitel Moravolenu Šumperk ing. Huf seznámil přítomné se situací.

V současné době je v provozu skárna a část bělidla, nově bylo zavedeno barvení příze. Nynější nájemce Starlen Staré Město měl do 31.8.1997 oznámit, zda má zájem o odkoupení provozu za zůstatkovou hodnotu. Jelikož do dohodnutého termínu své stanovisko nesdělil, projevila zájem o koupi firma NET Staré Město.

S ohledem na skutečnost, že součástí areálu závodu je i centrální kotelná, která zásobuje teplem nejen výrobu, ale také obecní byty, byty a. s. Ligma, provozy firmy NET a je zde záměr postupně napojovat další objekty (tři budovy školy, kulturní dům, obecní úřad, byty kolem náměstí), vstoupila do jednání s Moravolenem i Obec Staré Město. Obec již nyní vlastní 25 % kotelny a 50 % horkovodu. Budoucí provozovatel kotelny se bude muset chovat tržně a z toho je odvozena i cena dodávaného tepla. I obec jako potencionální majitel se bude muset chovat tržně, ale vzhledem k tomu, že bude teplem zásobovat vlastní obyvatele a vzhledem k zaměstnanosti ve staroměstském regionu se může chovat citlivěji než podnikatelský subjekt.

Ředitel provozu ing. Fulla pak podal podrobnější informace. Zajištěný výrobní program umožňuje až třísměnný provoz. Ze čtyřiceti zaměstnanců má 15 % sníženou pracovní schopnost. Díky tomu, že Starlen investoval do nové výroby, je prozatím ve ztrátě. V příštím roce už by měl "nabrat dech" a výrobní program by mohl být ziskový. Barvení je energeticky náročnější (na teplo), ale ekologicky citlivější, jelikož se používají barviva odbouratelná ve vodě. Odběr vyrobeného tepla je zatím nedostatečný, na současné množství napojených objektů je provozovaný kotel s fluidním spalováním uhlí předimenzovaný. V případě největšího odběru v zimním období je kotel využíván na 55 % výkonu, v létě dokonce jen na 10 - 15 %. Kotel, který je schopen produkovat 4 t páry za hodinu, dnes dodává ve špičce jen 2 t, často bývá dokonce odstavený. Při rozšíření systému se účinnost zvýší, provoz se stane ekono-

mičtější. Firma Starlen měla převzít finanční závazek na fluidním kotli. K tomu nedošlo, majitelem zůstává dodavatelská firma Kovostav, která za něj požaduje 1,5 mil. Kč. Kotel může spalovat i biomasu, která se ale musí v poměru 1 : 3 míchat s uhlím. Podle měření je množství produkovaných NO_x a SO₂ v normě, je nutné dopracovat zachycování pevných útěrů (popílku). Přestavbou původního kotle na kotel s fluidním spalováním se podařilo jeho účinnost zvýšit o 20 %.

Firma Neuwirth z Buchlovic zpracovala dvě varianty ekonomického rozboru s vytápěním obce z kotelny v Moravoleně, a to jednu se spalováním uhlí a jednu se spalováním biomasy. Varianta se spalováním biomasy je vzhledem k nutnosti úpravy technologie asi o 19,5 mil. Kč dražší, je zde však nezanedbatelný prvek ekologický. I tak by byla návratnost investice 10 let, při spalování uhlí by byla návratnost 8,3 roku.

Moravolen Šumperk bude postupně rozebírat a odvážet nepotřebné technologické zařízení, aby co nejvíce minimalizoval finanční ztrátu. Ve Starém Městě zůstane vybavení, které nyní využívají zaměstnanci pod vedením ing. Fully. V současné době jsou volné stolařská dílna, zámečnická dílna, velké skladovací prostory, rozsáhlé venkovní plochy. Součástí vybavení je i malá vodní elektrárna se spádem 6 m, která může mít po zprovoznění výkon cca 11 kW. Starlen by pro svou výrobu potřeboval přibližně polovinu areálu.

Pro rok 1998 se opět připravují dotační tituly a programy (optimalizace vytápění, vytápění škol a obytných bloků, změna topných systémů na ekologičtější formy a pod.), čímž by koupe areálu Moravolenu byla opět zajímavější. V únoru přijede do Starého Města dánská mise, která bude prověřovat situaci v zásobování obce teplem z obnovitelných zdrojů.

Pokud nebude obec majitelem kotelny, je zde reálné nebezpečí, že bude provozovatelem "tlačena do kouta". Za několik let by pak musela stavět kotelnu vlastní, která by byla několikanásobně dražší, než je dnes celý areál Moravolenu. Naopak pokud bude vlastníkem kotelny, může sama stanovovat ceny tepla odběratelům. Vlastnictvím provozních budov také může aktivně ovlivňovat zaměstnanost v regionu.

Z jednání vzešlo doporučení obecního zastupitelstva o koupi moravolenského závodu dále jednat.

□ ing. Panský

Pohledy do minulosti

37. ČÁST

Ve 13. pokračování Pohledů jsem napsal, že do roku 1558 tvořil náš znak jen stojící medvěd. Vycházel jsem při tom z archivní složky okresního archivu č. 1318, kde je několik listin z konce minulého a první poloviny tohoto století, kterými se náš obecní úřad v té době snažil zajistit legitimitu používání městského znaku a praporu. K tomu nadřízené orgány většinou požadovaly originální doklady o udělení privilegií. Ty ovšem obec nikdy neměla a užívání městského znaku zdůvodňovala odvoláním se na historii města - originální listinu v klášterním archivu v Kamenci z 5. 5. 1325 (známá Wüstehubeho darovací listina) a nejstarší městskou kroniku F. J. Friebecka z konce 18. století. Tak tomu bylo např. 24. 5. 1939 či 12. 5. 1941. V posledním z těchto dopisů píše starosta obce řediteli Městského muzea v Šumperku: "Na Váš dopis z 29. dubna ohledně našeho znaku sděluji: Vznik městského znaku se nedá listinami dokázat. Staroměstský letopisec Friebeck, který žil v 2. pol. 18. století a o kterého se opírá vznik pověsti, zpravuje o tom, že roku 1336 navštívil Karel IV. Staré Město a povýšil obec na "svobodné město horní", při tom mu propůjčil jako znak na zadních nohou stojícího medvěda, který drží v pravé přední tlapě stříbrné hornické kladivo. Vznik znaku uvádí Friebeck touto událostí: Karel IV. při pobytu ve Starém Městě zabil velkého medvěda v lese severně od města. Toto místo se ještě dnes jmenuje Medvědí rokle. Dnešní znak se od tehdy propůjčeného podstatně liší, neboť ukazuje medvěda, proti němuž horník mává kladivem. Tento znak se objevuje poprvé v obecním razítku roku 1674 a následně ve všech pozdějších." Ve 13. pokračování Pohledů jsem tedy při vyprávění o hornické tradici naší obce opravil své dosavadní představy o posloupnosti figurálního zastoupení na našem znaku podle této citace a napsal,

Obr. 1.: Nejstarší znak používaný do r. 1563. Horník je při pohledu ze štítu vpravo.

že prvním městským znakem byl samostatný medvěd. O tři měsíce později ve Zlatém rohu 4/96 zveřejnil ing. Panský úryvky z knihy L. Baletky a J. Loudy "Znaky měst Severomoravského kraje", ve které je ale jako původní uváděn znak s horníkem a medvědem. Dnes bych tedy chtěl tuto rozpornou záležitost objasnit.

Ve Vlastivědných zajímavostech OVM Šumperk, uveřejňovaných v 80. letech v okresním týdeníku Naše slovo, byl zveřejněn 27. 10. 1982 článek Staroměstský městský znak, který by mně k tomu měl posloužit. Po úvodní citaci známé pověsti se zde dále píše: "Proto prý markrabě udělil Starému Městu, vzhledem k jeho významu pro těžbu drahých kovů zlata a stříbra, městský znak, který líčí ve zkratce onu příhodu: ve znakovém poli je vpravo horník obrácený doleva, oblečený v kukle a suknici, který hornickým špičákem, jež drží v pravé ruce, zabíjí medvěda vzpřímeného v levé části znakového pole a obráceného proti horníkovi. Poprvé se s tímto znakem setkáváme sice až na nejstarší známé pečeti města z roku 1563, avšak vzhledem k tomu, že má tvar raně gotického štítu, není vyloučeno, že byla vyrobena kopií mnohem staršího pečtidla snad už ze 14. století. Vyhotovení nového pečtidla pak bylo v souvislosti s rozšířením práv Starého Města tehdejším jeho majitelem Václavem ze Zvole v roce 1560 a rovnalo se povýšení na město. Nejstarší zachovalé pečtidlo z roku 1596 ukazuje už v renesančním štítě pouze vztyčeného a doleva obráceného medvěda s hornickým kladívkem v levé přední tlapě. Jde však zřejmě jen o zjednodušení znakového obrazu, úplným znakem města je ten, který známe z pečeti z roku 1563. Ten je běžně užíván i na pozdějších pečtidlech a razítkách i vyobrazeních staroměstského znaku a je podnes dokladem zašlé hornické slávy města."

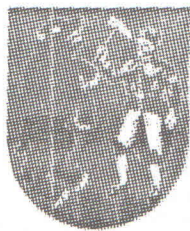
Otištěné faksimile znaků dokazují, že poslední věta v tomto článku není přesná. Stejně jako na nejstarší pečeti i dnes používáme ve znaku horníka i medvěda, ale v **obrácené poloze**. Obr. č. 1 ukazuje, že horník byl původně při pohledu **ze štítu vpravo** a nyní je vlevo (viz obr. č. 2a, 2b.) Dostal se tam zřejmě tak, že na prostředním **ze tří našich**

Obr. 2a: Nejčastější podoba současného znaku. Horník vlevo. Nejstarší známá pečeť má letopočet 1674.

znaků, kterému říkáme "zjednodušený", byl původně vpravo otočený medvěd obrácen doleva, což je zřejmě základní postavení figury na štítě. Když potom později horníka na městský znak vrátili, medvěda už neobrátili a horník se dostal na opačnou stranu. Zbývá ještě vysvětlit slovo "později". V blíže určeném článku, který má v osobním archivu ing. Panský, se říká, že poslední znak se užívá od 18. století. Kronikář Friebeck však koncem 18. století popisuje ale jen znak zjednodušený. V uvedené knize Baletky a Loudy se zase mj. píše: "Pečtidlo z roku 1596 ukazuje městský znak podstatně zjednodušený. Má totiž ve štítu pouze stojícího doleva obráceného medvěda. Tento znak popisuje také V. R. Widimský, který udává, že **v pol. 19. století byl štít zlatý a medvěd držel navíc kladívko.**" Toto tvrzení tedy umožňuje i existenci dvou zjednodušených městských znaků - samostatného medvěda a medvěda s kladívkem. Koncem listopadu minulého roku zakoupil OÚ zcela novou knihu s touto tematikou (J. Augustin: Česká republika v symbolech, znacích a erbech.) Zde se v textu o našem znaku jeho původní a současná podoba potvrzují, ale o zjednodušené se říká, že "existovala jen krátce" a alternativa medvěda s kladívkem je uváděna jako "nedoložený dohad".

Tomuto tvrzení by odpovídala i skutečnost, kterou jsem zjistil při prosincové návštěvě okresního archivu. Zde je uložena neinventovaná složka označená textem "Staré Město - pečete", ve které je uloženo 15 originálních pečeti. (Dvě z nich jsou dvojmo, pět je více či méně poškozeno, v jednom případě se jedná pouze o torzo pečete, dvě jsou zřejmě razítkovými negativy. I oněch zbývajících pět však potvrzuje krátkou existenci zjednodušeného znaku. Samostatný medvěd obrácený vlevo, který v naprážených tlapách nic nedrží, má na

Obr. 2b: Jedna z méně obvyklých podob současného znaku. (Učelová publikace Rudné bane a magn. závody, Bratislava 1984)

obvodě pečeti tento text: "Sigillum civitatis Altstad 1596." Následné tři pečeti z roku 1674 a 1704 už mají horníka vlevo a medvěda vpravo, čili znak má už současnou podobu. Žádná z pečeti nemá medvěda s kladívkem.

V archivním spisu 1318, který vzpomínám v úvodu, je však také výtah z již rozebrané knihy "Městské znaky Rakouska - Uherska" od H. G. Ströhma, která vyšla v roce 1904. V roce 1933 ho zaslalo Hornoslezské knihupectví Opava na žádost obce místo knihy. Je v něm známý barevný popis znaku, který platí dodnes (modrý štít, žluté horníkovy kalhoty), ale je tu také podivné zpochybnění medvěda: "Dodatek naší historické spolupráce: Dle našeho mínění se jedná o mytologické zvíře. Jeho vyobrazení ve znaku nemá nic společného s výskytem tohoto druhu v Jeseníkách. Podle nejnovějšího bádání prof. Wirtha představuje ... "(?) - dále se text bohužel nepodařilo srozumitelně přeložit. Toto podivné tvrzení, které zpochybňuje existenci medvěda na našem znaku, byl zcela ojedinělý, bylo pro mne jen těžko pochopitelné, ale jen do zmíněné poslední návštěvy v OA. V uvedené složce je totiž ve dvou vyhotoveních uložena také ona nejstarší pečeť z roku 1563, o které psalo Naše slovo a podle které někdo namaloval znak (obr.č.1). Pečeť je skutečně v gotickém štítu, na obvodu má ještě zajímavý nápis "Sigillum civitatis antiqua", ale to, že obě figury představují horníka a medvěda, lze říci jen se značnou představivostí a především znalostí historických souvislostí. Vpravo stojící postava může představovat kohokoli, zvíře stojící na zadních nohách na levé straně štítu připomíná spíš zástupce druhohorní fauny z Burianova atlasu. Žádné kladívko jsem nikde nanašel a o vzájemném vztahu obou postav na štítě by se mohlo spíše říci, že spolu zápasí. Protože ale ctím, že lépe je jedenkrát vidět než vícekrát slyšet, nechal jsem pořídit fotografii této pečeti a v některém z dalších čísel vám ji předložím k posouzení a spolu s ní i zjednodušený městský znak, který dnes chybí.

Část zmíněné archivní složky tvoří také korespondence obce týkající se našeho městského praporu. O něm sice mnoho nevíme, ale faksimile titulní

strany propagační skládky obce jeho existenci potvrzuje. Z listin archivu se pak dovídáme, že Spolek Rakousko - sudetoněmeckých vojáků připravil na 14. ledna 1939 v Berlíně slavnost spulbojovníků a požadoval zaslání i našeho městského praporu. Starosta dopisem 21. 12. 1938 slíbil dodat 10 m dlouhý prapor s městským znakem a pak následovalo střídání dopisů mezi dodavatelem - Uměleckým družstvem v Opavě - a obcí. Šlo přitom o peníze, ale také o vhodnou látku, bílá byla k dispozici hned, ale světlemodrou museli shánět, až 30. 12. 1938 družstvo oznamuje, že modrý vzor č. 116 se právě zavádí a sděluje cenu. Přesto 5. 1. 1939 starosta píše do Berlína, že "přes svůj příslib nemůže pro mimořádně těžké materiální podmínky prapor k uvedenému datu poslat". Ve složce však jsou v sáčku uloženy vzory obou barev - bílá a modrá. Ta druhá se dostala na náš prapor vcelku logicky z městského znaku, vysvětlení pro bílou však zatím nemám. Spíše bych čekal barvy hornické - žlutou nebo černou.

Současná situace pro užívání našeho znaku je následující: Obec nemá příslušný statut města. Rozhodnutím Ministerstva vnitra však může městský znak v podobě 2a, 2b používat, barvy znaku nebyly měněny. Právo užívat znak je tzv. vydržené. Městský prapor schválen nemáme. Protože součástí obce jsou dnes i různá občanská sdružení a organizace, je třeba připomenout i to, že i ony mohou po schválení obecním zastupitelstvem na svých úředních razítkách a listinách tento znak užívat.

Za propůjčení obecní skládky děkuji p. Trutmanovi a za pracovní překlád listinného materiálu archivního spisu 1318 p. Zd. Pavlu.

□ Václav Černý - kronikář

Část titulní strany propagační skládky ("Letovisko a místo zimních sportů"), kterou datujeme do počátku 30. let proto, že se tu píše i o našem koupališti.

Hladina řek bude měřena ultrazvukem

Okresní úřad v Šumperku rozmístí začátkem roku na horních tocích řek stanice, které budou ultrazvukem měřit úroveň jejich hladiny. Nechce se totiž spoléhat jen na hlídky v obcích, které stav vody sledují při jarním tání a vydatnějších deštích. Naměřené hodnoty budou pomocí kabelové sítě a radiového signálu předány dispečinku u Hasičského záchranného sboru v Šumperku, kde je nepřetržitá služba, a starostům obcí.

Dálkové snímače hladiny řek budou umístěny na mostních konstrukcích na řekách Branné (Jindřichov), Březné (Březná), Desné (Kouty, Rapotín), Krupé (Staré Město), Mertě (Vernířovice), Moravě (Malá Morava, Hanušovice) a Moravské Sázavě (Vlčice). Kromě výšky hladiny budou hlídat také průtok. Dodávka a montáž bude okres stát 1,5 milionu korun.

□ /ZP/

SBĚR ODPADU

Obecní úřad Staré Město zorganizoval 22. listopadu 1997 ve spolupráci se šumperskou firmou RCP-Recycling park sběr nebezpečného odpadu. Ve Starém Městě i v místních částech bylo celkem odevzdáno 63 televizorů, 15 rozhlasových přijímačů, 55 autobaterií, 116 zářivek, 80 kg plechovek od barev a 10 kg znečištěných textilií, celkem 1,48 tuny odpadu. Můžeme konstatovat, že tato akce byla celkem úspěšná a měla svůj smysl.

Naproti tomu je nutné odsoudit konání jistého nezodpovědného jedince, který tím, že do kontejneru na separovaný odpad - konkrétně textil - vysypal smetí, znehodnotil úsilí mnoha svých spoluobčanů. Kontejner, který mohl být zdarma odvezen a jehož obsah mohl být znovu využit, musel být vyvezen na skládku. Protože kdosi ušetřil 33,- korun za vývoz popelnice, musela obec za znehodnocený obsah kontejneru zaplatit z pokladny nás všech 1.786,- korun.

UPOZORNĚNÍ OBČANŮM

Technické služby Jeseník zvyšují od 1.1.1998 ceny za svoz tuhého komunálního odpadu. Poplatek za jednorázový vývoz popelnice bude činit 44,- Kč (doposud 33,- Kč), za čtvrtletní vývoz popelnice 440,- Kč (doposud 260,- Kč).

Za svoz a likvidaci separovaného sběru, který byl zatím realizován zdarma, budou TS Jeseník účtovat 800,- Kč za kontejner a rok.

Jsme přece spokojeni s tím, že v poslední době to u nás jde od desíti k pěti.

□ M.H.

Životní jubilea v lednu

75 let

Julius Kysučan 10.1.1923

Staré Město, Sportovní 305

82 let

Bedřiška Kuličková 30.1.1916

Staré Město, Jesenická 358

83 let

Josef Roháček 2.1.1915

Staré Město, Zemědělská 7

Božena Klimešová 16.1.1915

Staré Město, Česká 326

Anna Hořáková 30.1.1915

Staré Město, Jesenická 358

Jubilantům přejeme do dalších let mnoho zdraví, štěstí a spokojenosti.

Narozené děti

Nela Bergmanová 14.11.1997

Staré Město, Budovatelů 403

Roman Gábor 25.11.1997

Staré Město, Stříbrnice 61

Přejeme klidné a šťastné prožití dětství!

Základní škola ve Starém Městě.

Mateřská škola uspořádala 5. prosince v kulturním domě již podruhé pro děti i dospělé předvánoční odpoledne s programem. Na něm se tentokrát kromě dětí z mateřské školy podílely i děti prvních tříd, žačky sedmého ročníku předvedly literárně-dramatickou hříčku, zpestřením programu byly německé a anglické koledy, které zazpívali ti, co se učí cizím jazykům. Program s dětmi nacvičily v mateřské škole paní učitelky Šimová, Oulehlová a Trutmanová, v prvních třídách paní učitelka Černínová a Hubíková, literární hříčku paní učitelka Černá a koledy paní učitelka Macháčková s panem učitelem Stýblem.

Všechny účinkující děti po zásluze odměnil dárky Mikuláš. Ten mohl bohatě rozdávat díky Vám všem, kteří jste se připojili k našemu nejdůležitějšímu sponzoru - **Mysliveckému sdružení** ve Starém Městě, jehož zásluhou se mohli dobře bavit i dospělí na večerní zábavě.

Děkujeme Vám všem, kteří jste se přišli na vystoupení dětí podívat, přispěli jste dobrovolným vstupným, hlavně však musíme poděkovat všem právnickým a fyzickým osobám, které se malými i většími dary podílely na zdárném průběhu odpoledne i večera.

Jsou to zejména:

- Investiční a poštovní banka a.s.
- Prodejna ALEX
- Poštovní spořitelna
- CUKRÁRNA ve St. Městě
- Prodejna DIANA
- Prodejna EVA
- Prodejna JEDNOTA
- Prodejna KVĚTINKA
- KADEŘNICTVÍ ve St. Městě
- STAROMĚSTSKÁ LÉKÁRNA
- Prodejna LUKRÉCIE
- Prodejna MAŠNA
- Chata NÁVRŠÍ
- Penzion NÁRODNÍ DŮM
- Prodejna OBUV
- Obec Staré Město
- Pekařství KRÁL
- Firma PRO - BIO
- Prodejna SPORTOVNÍ POTŘEBY
- Prodejna SMÍŠENKA
- STARLEN Staré Město
- Prodejna ŠÁRKA
- Vojenský útvar ve St. Městě
- paní Šárka Kudláčková

Výtěžek bude použit na nákup hraček pro děti v mateřské škole.

Nový zákon o odpadech

Od prvního ledna platí nový zákon o odpadech, který obcím ukládá, aby také zajistily likvidaci nebezpečného odpadu. V životě obcí se však projeví pravděpodobně až kolem pololetí. Obce totiž vyčkávají s přijetím nových odpadových vyhlášek do doby, než budou k dispozici prováděcí předpisy. Do rozporu se zákonem se tím nedostanou, neboť v něm je stanovena ještě půlroční lhůta k vyřešení specifických problémů. Bez prováděcích předpisů by bylo nesmyslné vyhlášku schvalovat.

Nejdůležitějším bodem v zákoně je nařízení, že obce musí zajistit likvidaci nebezpečného odpadu. Některé obce budují sběrné dvory, v jiných obcích to radní řeší smlouvami se soukromými firmami. Také Staré Město likviduje nebezpečné odpady ve spolupráci se specializovanou firmou, a sice Recycling park Šumperk.

Dále obec může ve své samostatné působnosti stanovit obecně závaznou vyhláškou systém sběru, třídění a zneškodňování komunálních odpadů včetně systému nakládání se stavebním odpadem. Fyzické osoby jsou povinny ode dne, kdy tak stanoví obecní vyhláška, komunální odpad třídit podle systému stanoveného obcí. Jsou také povinny prokázat, jak odpad zneškodnily. Za nesplnění povinností z obecně závazné vyhlášky může obec uložit pokutu až do výše 10.000,- korun.

□ ing. Panský

SÍDLIŠTĚ KVĚTNÁ MUSÍ JEŠTĚ PŘES ROK POČKAT

Podle informace z investičního oddělení SPT TELECOM v Šumperku není v plánu pro rok 1998 zařazena v regionu Starého Města pod Sněžníkem žádná akce. Protože chceme tak jako v roce 1995 realizovat rozvody kabelové televize v sídlišti Květná formou připojení k telefonům, budou kabelové sítě pro televizi i telefony dokončeny až v roce 1999.

V roce 1999 bude SPT TELECOM ještě mimo zmíněného sídliště Květná pokládat dálkový optický kabel Staré Město - Hanušovice včetně účastnické přípojné telefonní sítě v dolní části obce (směr kasárna) a provádět účastnickou přípojnou síť v Hynčicích pod Sušinou.

OPĚT KE STÁNKOVÉMU PRODEJI (ZR 12/97)

Rád bych tímto "poděkoval" Obecnímu úřadu ve Starém Městě pod Sněžníkem za neobyčejnou podporu růstu stánkového prodeje.

Proč nahraovat místním obchodníkům tím, že stánkový prodej bude regulován platnými vyhláškami?

Přínosem stánkařů pro obec je už pouze jenom ta skutečnost, že většinu kupní síly odvezou ze Starého Města pryč, přínosem pro zákazníka je kromě nízké ceny však i nemožnost reklamovat vadné zboží, neboť obec uděluje povolení k prodeji téměř komukoliv.

Alespoň nám nehrozí, že by obecní pokladna byla bohatší o odvedené daně místních obchodníků, že by mohla být vytvářena další pracovní místa, že by se konečně i naše malé město začalo rozvíjet.

Počasí v listopadu 1997

Datum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
teplota max. °C	4,6	10,4	6,2	7,2	7,8	15,2	16,8	15,8	12,2	13,2
teplota min. °C	-5,8	-1,2	-1,8	-5,8	3,4	9,6	13,0	11,0	8,0	7,4
teplota prům. °C	-1,9	4,4	0,8	-1,8	5,4	13,2	14,6	13,1	11,0	5,7
sníh v cm	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
sluneční svit v h	5	1	-	4	-	-	-	-	-	3
Datum	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
teplota max. °C	10,2	15,8	10,6	7,2	9,8	7,8	6,2	0,4	1,0	2,0
teplota min. °C	3,0	6,8	8,2	6,0	1,2	3,4	2,0	-4,6	-3,2	-7,8
teplota prům. °C	7,7	11,5	7,8	6,4	4,7	5,5	3,3	-2,5	-2,2	-3,9
sníh v cm	-	-	-	-	-	-	-	3,5	4,5	2,5
sluneční svit v h	-	-	-	-	2	-	-	-	-	3
Datum	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
teplota max. °C	1,6	4,2	3,0	4,6	2,8	4,8	3,8	4,6	4,8	9,2
teplota min. °C	-11,4	0,2	-3,2	-2,0	-0,4	0,2	-0,2	1,8	2,0	4,0
teplota prům. °C	-1,9	1,7	-0,2	1,2	0,9	1,9	1,3	3,0	3,0	6,7
sníh v cm	5,0	4,0	3,0	7,0	3,0	-	-	-	-	-
sluneční svit v h	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Novinky z volejbalu

Výsledky 5. kola oblastního přeboru
žáků ve Šternberku:

Šternberk A - Uničov	2 : 0 (7,1)
Šternberk A - Šternberk B	2 : 0 (7,2)
Šternberk A - Hanušovice + Staré Město	2 : 0 (11,10)
Šternberk B - Hanušovice + Staré Město	0 : 2 (-3,-5)
Šternberk B - Uničov	2 : 0 (7,7)

Sestava spojeného družstva SK Hanušovice a Starého Města: Horáková, Hájková, Gronychová, Povolná, Irimičuková, Stojková, Minarčíková, Talpová, Lapčíková.

V tomto kole předvedly naše hráčky zatím nejlepší hru a jen méně štěstí v závěru obou setů se Šternberkem A, kdy téměř po celou dobu vedly, je připravilo o vítězství.

Výsledky 6. kola oblastního přeboru
žáků v Uničově:

Uničov - ZŠ Šternberk	0 : 2
Uničov - Prostějov	0 : 2
Uničov - Hanušovice + Staré Město	0 : 2 (-11,-7)
Prostějov - Hanušovice + Staré Město	2 : 1 (-12,9,9)
ZŠ Šternberk - Hanušovice + Staré Město	2 : 0 (7,5)

Sestava družstva SK Hanušovice a Starého Města: Horáková, Hájková, Gronychová, Povolná, Irimičuková, Stojková, Minarčíková, Lapčíková.

V zápase se ZŠ Šternberk připravily hráčky ostatních družstev našim domácí prostředí a doslova "kotel". Povzbudit nás přijely také hráčky Olomouce B, kterým by naše vítězství ještě za určitých okolností mohlo zajistit postup do finále I. Ujali jsme se sice vedení 5 : 0

v prvním setu, ale potom nás Šternberačky "drtily" svým podáním.

Cestu části družstva k zápasům 5. oblastního kola sponzorovala firma Grafitové doly Staré Město. Děkujeme vedení závodu a řidiči p. Štěpaníkovi.

Těmito zápasy byla ukončena první část soutěže. Neoficiálně skončilo naše družstvo na 6. místě ve své skupině se čtyřmi vítězstvími a deseti porážkami (třikrát už ve 3. setu). První dvě družstva postupují do finále I. a ostatní do finále II. Hrací termíny pro finále II. a tedy i pro naše hráčky jsou 17. a 31.1., 7. a 21. a 28.2., 14.3.1998. Pořadatelé zatím nejsou stanoveni.

□ Trenéři

P. Podvolecný,
J. Brachtl, M. Lysák

KDO MÁ RÁD HUDBU, DLOUHO ŽIJE

Ve Starém Městě pod Sněžníkem se vyučuje hudbě ve hře na housle, klavír a kytaru. Výuka je každou středu od 11,30 hodin v budově základní školy na náměstí, učebna č. 2 a.

□ Aprobovaný učitel
Jaroslav Trdla

Myslíte již na léto?

Chcete prožít krásnou dovolenou na Makarské riviéře v městečku Podaca? Není nic snazšího! Právě sem připravila pro Vás CK Transport Servis s. r. o. Šumperk dvanáct desetidenních turnusů již od 16.6. až do 12.9.1998. Pobyt jsou organizovány v apartmánech, doprava autobusem, stravování vlastní. Je možné dohodnout i vlastní dopravu. V případě většího počtu zájemců ze Starého Města v jednom turnuse bude au-

tobus vypraven z místa, jinak odjíždí ze Šumperka.

Městečko Podaca leží na břehu moře mezi Splitem a Dubrovnikem v překrásném prostředí pláží, lemovaných nádhernými horami. Naleznete zde vše k prožití kouzelné dovolené. Neváhejte!

Podrobné informace ve Starém Městě Vám poskytnou pánové Alois Zycha a Pavel Russnák, nebo přímo CK Šumperk na tel. 214541.

Soukromá elektroopravna ESPRO Jeseník provádí

ve Starém Městě a okolí
tyto **opravy elektrospotřebičů**

Ve Vašich bytech

- chladničky a mrazničky
- automatické pračky
- elektrické sporáky, bojler, AKU kamna

Dílensky

- klasické pračky a ždímačky
- vysavače, mixery, žehličky
- kulmy, fény
- a další elektrospotřebiče

Volejte tel.: 0645/401160
ESPRO - CHUDĚJ
Školní 52, 790 01 JESENÍK

Oznamujeme občanům, že
ve dvorním traktu
domu č. 70 na náměstí
ve Starém Městě
je od 8.12.1997 otevřena nová
prodejna

PRŮMYSLOVÉ ZBOŽÍ

Nabízený sortiment:

- * kuchyňské potřeby
- * železářské zboží
- * elektrospotřebiče

Otevřeno

pondělí až pátek
9 - 12 13 - 17
sobota
9 - 12

Těšíme se na Vaši návštěvu.
Zdenka Raczková

KINO STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

LEDEN 1998

6. úterý

16.00 a 19.30 hod

Vstupné: děti 19,- Kč
dospělí 31,- Kč

KRÁL DŽUNGLE (91 min)

Bláznivá komedie s opičím mužem v akci a krásnou dívkou v nesnázích. Nebo to bylo naopak? Dabováno

10. sobota

16.00 a 19.30 hod

Vstupné: děti 19,- Kč
dospělí 31,- Kč

MIB - MUŽI V ČERNÉM (98 min)

Chráníme Zemi před šmejdem z vesmíru. Tommy Lee Jones a Will Smith v akční sci-fi komedii z produkce Stevena Spielberga.

13. úterý

16.00 a 19.30 hod

Vstupné: děti 17,- Kč
dospělí 31,- Kč

TURBULENCE (96 min)

Strach na palubě Boeingu 747...

17. sobota

16.00 a 19.30 hod

Vstupné: děti 19,- Kč
dospělí 31,- Kč

TAJNÝ AGENT JACK T. (96 min)

Jeden muž, jedno tajemství. Příležitost skončit v pekle. V hlavní úloze Steven Seagal.

20. úterý

16.00 a 19.30 hod

Vstupné: děti 19,- Kč
dospělí 31,- Kč

DEN OTCŮ (99 min)

Komedie o tom, že více otců nemusí být někdy na škodu.

23. pátek

12.30 a 16.00 hod

Vstupné: děti 15,- Kč
dospělí 29,- Kč

HERCULES (92 min)

Walt Disney Pictures uvádí vzrušující dobrodružství antického superhrdiny.

24. sobota

16.00 a 19.30 hod

Vstupné: děti 19,- Kč
dospělí 31,- Kč

TVÁŘÍ V TVÁŘ (138 min)

Agent FBI a psychopatický terorista - dva muži, dvě tváře, jeden společný osud. Akční thriller s Johnem Travoltou a Nicolasem Cagem v hlavních rolích. Mládeži do 12 let nevhodný.

31. sobota

16.00 a 19.30 hod

Vstupné: děti 19,- Kč
dospělí 31,- Kč

LHÁŘ, LHÁŘ

Lež má krátké nohy. Jak je to s pravdou? Jim Carrey v hlavní roli americké komedie. Dabováno.

Ve vstupném je již zahrnuta 1,- Kč na fond kinematografie !!!

Připravujeme: Jaguár, Pátý element, Sám doma 3, Kontakt

Pohraniční obce se bojí izolace

Přestože stát deklaruje zájem o rozvoj regionů včetně pohraničí, představitelé místních samospráv tento názor vesměs nesdílejí. Lidem u hranice se i sedm let po revoluci žije stále těžce, a mnozí se proto obávají postupného vymírání pohraničních obcí. Za klíčový se obecně pokládá dostatek pracovních příležitostí. Ty by měly lidi připoutat k místu, zvýšit jejich příjem, a tím i životní úroveň. Obce by přitom měly mít možnost posílit výběrem daní své chudé rozpočty. Jak však někteří starostové upozorňují, musela by se změnit i legislativa, neboť ta dnes podnikatelům umožňuje odvádět daně jinde, než mají své živnosti.

Řešení není pouze v dotacích, ale v podpoře podnikání, která by měla dát vzniknout trvalejším hodnotám. Špatná je i dopravní obslužnost. Také ona se podílí na tom, že část praceschopných obyvatel je na sociálních dávkách.

Pracovníci Ministerstva pro místní rozvoj však situaci nevidí tak tragicky. Snaží se podnikání podporovat projekty z programu Phare, naději vkládají do vládní regionální politiky. Je to však i otázka místních poměrů. V obci musí být lidé, kteří budou schopni konkrétní programy přijmout. Měly by vzniknout agrofarmy, řemesla, rozvíjet se má turistika. Představy ideální. Varuje však nedostatek volného kapitálu. Mezi lidmi finance nejsou a na dotacích vše být nemůže.

□ Z. Z.